

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Αμερικής 5, 10564 Αθήνα
Τηλ: 213-1502300, Fax: 210-3319881
E-mail: ncrtv@otenet.gr
<https://www.esr.gr>

Δημοτικές και Περιφερειακές εκλογές 2019 Ερωτήσεις – Απαντήσεις

1. Ερώτηση: Πότε αρχίζει η προεκλογική περίοδος των αυτοδιοικητικών εκλογών, και πότε αρχίζουν οι περιορισμοί για την προβολή και τις εμφανίσεις των υποψηφίων περιφερειακών και δημοτικών συμβούλων; (αρ. πρωτοκ. ΕΣΡ 1769/26.3.2019, 1889/29.3.2019) Ποια είναι η περίοδος που μπορούμε να μεταδίδουμε διαφημιστικά σποτ συνδυασμών και υποψηφίων; (αρ. πρωτοκ. ΕΣΡ 2149/10.4.2019, 2179/12.4.2019, 2189/12.4.2019)

Απάντηση:

Το άρθρο 6 παρ. 5 του Ν. 3870/2010, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 128 του Ν. 4249/2014 και ισχύει, το οποίο αφορά στους περιορισμούς που τίθενται στους υποψηφίους κατά την προεκλογική περίοδο (παρουσίαση εκπομπών και εμφανίσεις) ορίζει ότι: «Προεκλογική περίοδος για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου είναι το χρονικό διάστημα των τριάντα (30) ημερών, που προηγείται της ψηφοφορίας του Α΄ γύρου των αυτοδιοικητικών εκλογών».

Το άρθρο 1 παρ. 6 του Ν. 3870/2010, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 17 του Ν. 4242/2014, ορίζει ότι: «Προεκλογική περίοδος για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου είναι το δίμηνο χρονικό διάστημα, που προηγείται της ημερομηνίας διεξαγωγής των εκλογών». Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 46 παρ. 4 του Ν. 4555/2018, με το οποίο αντικαταστάθηκε το άρθρο 114 του Ν. 3852/2010: «Με την επιφύλαξη ειδικότερων ρυθμίσεων, η προεκλογική περίοδος αρχίζει δύο (2) μήνες πριν από την ημερομηνία των εκλογών».

Το άρθρο 46 παρ. 6 του Ν. 4555/2018, με το οποίο αντικαταστάθηκε το άρθρο 114 του Ν. 3852/2010, ορίζει ότι: «6. Για την πρώτη εφαρμογή του παρόντος: α) Ο πρώτος γύρος της εκλογικής διαδικασίας στα αξιώματα της παραγράφου 1 θα διεξαχθεί την Κυριακή κατά την οποία διενεργείται η ψηφοφορία για την εκλογή των αντιπροσώπων της Ελλάδας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο του έτους 2019 ταυτόχρονα με τις δημοτικές εκλογές σε ολόκληρη την επικράτεια ....».

Το άρθρο 5 παρ. 4 του Ν. 3870/2010 ορίζει ότι: «Κατά την ημέρα διενέργειας των περιφερειακών και δημοτικών εκλογών, καθώς και την παραμονή αυτής, απαγορεύονται οι συγκεντρώσεις και οποιαδήποτε άλλη προεκλογική δραστηριότητα, όπως η πραγματοποίηση ομιλιών και η διανομή έντυπου υλικού».

Από τα ανωτέρω θεωρούμε ότι προκύπτουν τα ακόλουθα:

α) ειδικά η προεκλογική περίοδος, κατά την οποία ισχύουν οι περιορισμοί του άρθρου 6 του Ν. 3870/2010 για τους υποψηφίους των αυτοδιοικητικών εκλογών (παρουσίαση εκπομπών από υποψηφίους και εμφανίσεις υποψηφίων σε ραδιοτηλεοπτικά μέσα), αρχίζει τριάντα (30) ημέρες πριν από την διεξαγωγή του Α΄ γύρου των αυτοδιοικητικών εκλογών, ο οποίος έχει προσδιοριστεί στις 26.5.2019,

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Αμερικής 5, 10564 Αθήνα
Τηλ: 213-1502300, Fax: 210-3319881
E-mail: ncrtv@otenet.gr
<https://www.esr.gr>

Δημοτικές και Περιφερειακές εκλογές 2019 Ερωτήσεις – Απαντήσεις

β) η προεκλογική περίοδος, κατά την οποία επιτρέπεται η μετάδοση από ραδιοτηλεοπτικά μέσα διαφημιστικών μηνυμάτων υποψηφίων και συνδυασμών στις αυτοδιοικητικές εκλογές αρχίζει δύο (2) μήνες πριν από την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών,

γ) η προεκλογική περίοδος λήγει την 24:00 ώρα της Παρασκευής 24 Μαΐου 2019.

2. Ερώτηση: Επιτρέπεται σε ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς μη ενημερωτικούς σταθμούς να μεταδίδουν ενημερωτικές (δημοσιογραφικές) ή πολιτικές εκπομπές και να συμμετέχουν στις εκπομπές τους υποψήφιοι των αυτοδιοικητικών εκλογών; (αρ. πρωτοκ. ΕΣΡ 1246/6.3.2019, 333/22.1.2019, 6484/14.12.2018)

Απάντηση:

Θεωρούμε ότι η μετάδοση ενημερωτικών (δημοσιογραφικών) και πολιτικών εκπομπών και η κατά την προεκλογική περίοδο συμμετοχή σε εκπομπές υποψηφίων και η παρουσίαση των απόψεων και της δραστηριότητας των συνδυασμών που μετέχουν στις επικείμενες εκλογές, επιτρέπεται από τους ενημερωτικούς ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς. Ως ενημερωτικοί σταθμοί νοούνται εκείνοι, η φυσιογνωμία του προγράμματος των οποίων, κατά νόμιμη δήλωσή τους στο ΕΣΡ, είναι ενημερωτική.

3. Ερώτηση: Ποιες είναι οι ρυθμίσεις και η σχετική νομοθεσία σχετικά με τις εμφανίσεις των υποψηφίων στα ΜΜΕ για τις αυτοδιοικητικές εκλογές του Μαΐου 2019 (αρ. πρωτοκ. ΕΣΡ 1889/29.3.2019)

Απάντηση:

Στο άρθρο 6 παρ. 2 του Ν. 3870/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, που αφορά στις απαγορεύσεις υποψηφίων στις αυτοδιοικητικές εκλογές ορίζεται ότι:

«2.α. Απαγορεύεται στους επικεφαλής των συνδυασμών, αντιπεριφερειάρχες, υποψηφίους περιφερειακούς και δημοτικούς συμβούλους να παρουσιάζουν αμέσως ή εμμέσως κάθε είδους εκπομπές, κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου, οι οποίες μεταδίδονται από δημόσιους και ιδιωτικούς ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς, ελεύθερης λήψης, καθώς και από διαδικτυακούς τόπους και ιστοσελίδες εξαιρουμένων των προσωπικών ιστοσελίδων των υποψηφίων και των ιστοσελίδων των συνδυασμών.

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Αμερικής 5, 10564 Αθήνα
Τηλ: 213-1502300, Fax: 210-3319881
E-mail: ncrtv@otenet.gr
<https://www.esr.gr>

Δημοτικές και Περιφερειακές εκλογές 2019 Ερωτήσεις – Απαντήσεις

β. Οι εμφανίσεις των επικεφαλής των συνδυασμών, των αντιπεριφερειάρχων, καθώς και των υποψηφίων περιφερειακών και δημοτικών συμβούλων, σε πάσης φύσεως εκπομπές δημόσιων ή ιδιωτικών ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών σταθμών ελεύθερης λήψης, φορείς παροχής κάθε μορφής συνδρομητικών τηλεοπτικών υπηρεσιών, καθώς και σε διαδικτυακούς τόπους και ιστο-σελίδες, υπό οποιαδήποτε μορφή κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου επιτρέπεται, ως εξής:

i Σε κάθε ραδιοφωνικό ή τηλεοπτικό σταθμό εθνικής εμβέλειας επιτρέπεται η εμφάνιση δύο (2) φορές.

ii. Σε κάθε ραδιοφωνικό ή τηλεοπτικό σταθμό τοπικής ή περιφερειακής εμβέλειας, επιτρέπεται η εμφάνιση μία (1) φορά.

iii. Σε διαδικτυακούς τόπους και ιστοσελίδες επιτρέπεται μία (1) εμφάνιση.

iv. Ως εμφανίσεις, κατά την έννοια της παρούσας παραγράφου, θεωρούνται οι προσωπικές συνεντεύξεις των ανωτέρω υποψηφίων, η συμμετοχή τους σε οργανωμένες συζητήσεις, περιλαμβανομένων και εκείνων που εντάσσονται στα δελτία ειδήσεων, καθώς και η κάλυψη, κατόπιν αιτήματος τους της προεκλογικής τους δραστηριότητας.

v. Οι επικεφαλής των συνδυασμών, καθώς και οι αντιπεριφερειάρχες είναι δυνατόν να μετέχουν σε οργανωμένες συζητήσεις, χωρίς περιορισμό αριθμού εμφανίσεων, μέχρι την ανακήρυξη των υποψηφίων και υπό την προϋπόθεση ότι έχουν κληθεί να συμμετάσχουν, τουλάχιστον, τρεις ακόμη συνυποψήφιοι τους. Μετά την ανακήρυξη των συνδυασμών στις ανωτέρω συζητήσεις απαιτείται η πρόσκληση για συμμετοχή των δύο τρίτων (2/3) τουλάχιστον των ανακηρυχθέντων. Σε περίπτωση επαναληπτικής εκλογής καλούνται υποχρεωτικά οι επικεφαλής των συνδυασμών που συμμετέχουν.

vi. Εμφανίσεις υποψηφίων που είναι αιρετά μονοπρόσωπα όργανα της αυτοδιοίκησης δεν υπόκεινται στους ανωτέρω περιορισμούς, εφόσον οφείλονται σε έκτακτα και απρόβλεπτα γεγονότα, που σχετίζονται με την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους στον οικείο Ο.Τ.Α.».

4. Ερώτηση: Μέχρι ποια ημερομηνία δημοσιεύονται έρευνες – δημοσκοπήσεις για τις επερχόμενες δημοτικές εκλογές στις 26 Μαΐου; (αρ. πρωτοκ. ΕΣΡ 1907/29.3.2019)

Απάντηση:

Στο άρθρο 21 παρ. γ του Ν. 3202/2003, όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 3 του άρθρου 16 του Ν. 4255/2014 και ισχύει, ορίζονται τα εξής:

«Δημοσκοπήσεις

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Αμερικής 5, 10564 Αθήνα
Τηλ: 213-1502300, Fax: 210-3319881
E-mail: ncrtv@otenet.gr
<https://www.esr.gr>

Δημοτικές και Περιφερειακές εκλογές 2019 Ερωτήσεις – Απαντήσεις

γ. Μία (1) ημέρα πριν από τη διενέργεια των δημοτικών και περιφερειακών εκλογών και των τυχόν επαναληπτικών δημοτικών και περιφερειακών εκλογών και έως τη 19η ώρα της ημέρας της ψηφοφορίας, απαγορεύεται η δημοσιοποίηση δημοσκοπήσεων για την πρόθεση ψήφου των εκλογέων και η καθ' οιονδήποτε τρόπο μετάδοση αποτελεσμάτων των δημοσκοπήσεων, καθώς και η καθ' οιονδήποτε τρόπο μετάδοση και αναμετάδοσή τους από τα μέσα ενημέρωσης, με οποιονδήποτε τρόπο και αν διανέμονται ή εκπέμπουν.

Με την επιφύλαξη του προηγούμενου εδαφίου, μία (1) ημέρα πριν από τη διενέργεια των δημοτικών και περιφερειακών εκλογών και των τυχόν επαναληπτικών δημοτικών και περιφερειακών εκλογών και μέχρι τη 19η ώρα της ημέρας της ψηφοφορίας, απαγορεύεται στους δημόσιους και ιδιωτικούς ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς ελεύθερης λήψης, στους φορείς παροχής συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών, σε κάθε είδους εφημερίδα και περιοδικό, καθώς και στους συνδυασμούς και στους υποψηφίους, η καθ' οιονδήποτε τρόπο δημοσιοποίηση ή μετάδοση ή αναμετάδοση οποιασδήποτε έρευνας γνώμης, με οποιονδήποτε τρόπο και αν διενεργείται, σχετικά με τις πολιτικές τάσεις, απόψεις και προτιμήσεις της κοινής γνώμης, για συνδυασμούς, πολιτικές θέσεις και πρόσωπα ή άλλα οικονομικά και κοινωνικά ζητήματα".

δ. Επιτρέπεται η διενέργεια δημοσκοπήσεων (EXIT POLLS) κατά την ημέρα της ψηφοφορίας. Τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής απαγορεύονται να δημοσιοποιούνται ή να μεταδίδονται καθ' οιονδήποτε τρόπο πριν από την 19:00 ώρα της ημέρας αυτής».

5. Ερώτηση: Από τη στιγμή που «έχει ανακοινωθεί» η υποψηφιότητα προσώπου επιτρέπεται να εμφανίζεται σε μη ενημερωτικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς ως καλεσμένος σε εκπομπές ψυχαγωγικού περιεχομένου; (αρ. πρωτοκ. ΕΣΡ 2026/3.4.2019)

Απάντηση:

Θεωρούμε ότι η συμμετοχή υποψηφίου σε ψυχαγωγική εκπομπή που μεταδίδεται από μη ενημερωτικό ραδιοφωνικό σταθμό δεν επιτρέπεται (βλ. ερώτηση 2).

6. Ερώτηση: Ο παρουσιαστής εκπομπής ενημερωτικού ή μη σταθμού που «έχει ανακοινωθεί» ως υποψήφιος, μέχρι τότε μπορεί να συνεχίσει να παρουσιάζει την εκπομπή του; (αρ. πρωτοκ. ΕΣΡ 2026/3.4.2019, 2151/10.4.2019)

Απάντηση:

Στο άρθρο 6 παρ. 2 του Ν. 3870/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ορίζεται ότι:

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Αμερικής 5, 10564 Αθήνα
Τηλ: 213-1502300, Fax: 210-3319881
E-mail: ncrtv@otenet.gr
<https://www.esr.gr>

Δημοτικές και Περιφερειακές εκλογές 2019 Ερωτήσεις – Απαντήσεις

«2.α. Απαγορεύεται στους επικεφαλής των συνδυασμών, αντιπεριφερειάρχες, υποψηφίους περιφερειακούς και δημοτικούς συμβούλους να παρουσιάζουν αμέσως ή εμμέσως κάθε είδους εκπομπές, κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου, οι οποίες μεταδίδονται από δημόσιους και ιδιωτικούς ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς, ελεύθερης λήψης, καθώς και από διαδικτυακούς τόπους και ιστοσελίδες εξαιρουμένων των προσωπικών ιστοσελίδων των υποψηφίων και των ιστοσελίδων των συνδυασμών».

Η προεκλογική περίοδος στη συγκεκριμένη περίπτωση αρχίζει τριάντα (30) ημέρες πριν από την διεξαγωγή του Α΄ γύρου των αυτοδιοικητικών εκλογών (βλ. ερώτηση 1).

Δυνάμει των ανωτέρω φρονούμε ότι ο παρουσιαστής εκπομπών ενημερωτικών ή μη ενημερωτικών σταθμών που «έχει ανακοινωθεί» ως υποψήφιος μπορεί να παρουσιάζει την εκπομπή του μέχρι την έναρξη της προεκλογικής περιόδου, η οποία προσδιορίζεται τριάντα (30) ημέρες πριν την ημέρα των αυτοδιοικητικών εκλογών.

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Αμερικής 5, 10564 Αθήνα
Τηλ: 213-1502300, Fax: 210-3319881
E-mail: ncrtv@otenet.gr
<https://www.esr.gr>

Δημοτικές και Περιφερειακές εκλογές 2019 Ερωτήσεις – Απαντήσεις

7. Ερώτηση: Επιτρέπεται να παρουσιάζουν σε ραδιοφωνικό σταθμό υποψήφιοι Δημοτικοί Σύμβουλοι μουσικές εκπομπές που περιλαμβάνουν μόνο παρουσίαση τραγουδιών και αφιερώσεις χωρίς να αναφέρεται το όνομά τους; (αρ. πρωτοκ. ΕΣΡ 2149/10.4.2019)

Απάντηση: Σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 2 α του Ν. 3870/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, (βλ. αναλυτικά ερωτήσεις 3 και 6) απαγορεύεται στους υποψηφίους των αυτοδιοικητικών εκλογών «να παρουσιάζουν αμέσως ή εμμέσως κάθε είδους εκπομπές, κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου, οι οποίες μεταδίδονται από δημόσιους και ιδιωτικούς ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς, ελεύθερης λήψης».

Ως προς την προεκλογική περίοδο βλ. ερώτηση 1.

Δυνάμει των ανωτέρω, κατά την άποψή μας, η απάντηση στην ερώτηση σας είναι αρνητική.

8. Ερώτηση: Μπορούν οι ενημερωτικοί και οι μη ενημερωτικοί σταθμοί να μεταδίδουν διαφημίσεις των υποψηφίων προσώπων ή συνδυασμών κατά τις αυτοδιοικητικές εκλογές και εντός ποιας χρονικής περιόδου; (αρ. πρωτοκ. ΕΣΡ 2149/10.4.2019, 1257/6.3.2019, 918/21.2.2019, 405/29.1.2019, 2189/12.4.2019, 2190/12.4.2019)

Απάντηση:

α. Ως προς τη μετάδοση διαφημίσεων από μη ενημερωτικούς σταθμούς:

Θεωρούμε ότι, επειδή η μετάδοση πολιτικών διαφημίσεων εμπεριέχει μήνυμα - παρότρυνση για επιλογή συγκεκριμένου υποψηφίου ή συνδυασμού, εντάσσεται στην έννοια της πολιτικής δραστηριότητας και, για τον λόγο αυτό, βρίσκεται εκτός του περιεχομένου που μπορεί να μεταδίδει ένας μη ενημερωτικός σταθμός (πρβλ. άρθρο 5 παρ. 5 εδάφια β' επ. Ν. 3592/2007).

Κατά συνέπεια, διαφημιστικά μηνύματα υποψηφίων προσώπων ή συνδυασμών μπορούν να μεταδίδουν οι ενημερωτικοί σταθμοί (βλ. και ερώτηση 2).

β. Ως προς τη μετάδοση πολιτικών διαφημίσεων από ενημερωτικούς σταθμούς κατά τις αυτοδιοικητικές εκλογές:

Σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ. 6 του Ν. 3870/2010: «Η δαπάνη για τη διαφημιστική προβολή σε ραδιοτηλεοπτικά μέσα και διαδικτυακούς τόπους των συνδυασμών και των υποψηφίων υπολογίζεται με βάση τους εγκεκριμένους, κατά την κείμενη νομοθεσία, τιμοκαταλόγους που ισχύουν κατά τη δημοσίευση του παρόντος».

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Αμερικής 5, 10564 Αθήνα
Τηλ: 213-1502300, Fax: 210-3319881
E-mail: ncrtv@otenet.gr
<https://www.esr.gr>

Δημοτικές και Περιφερειακές εκλογές 2019 Ερωτήσεις – Απαντήσεις

9. Ερώτηση: Μπορούν οι υποψήφιοι σύμβουλοι να προβάλλουν την προεκλογική τους κάρτα κατά την ως άνω περίοδο; (αρ. πρωτοκ. ΕΣΡ 2119/8.4.2019)

Απάντηση:

Η προβολή της προεκλογικής «κάρτας» (δηλ. σταθερής εικόνας με τα στοιχεία του υποψηφίου) αποτελεί προεκλογική διαφήμιση και υπόκειται στους περιορισμούς του νόμου.